

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку виконання митних формальностей
із застосуванням скануючих систем»

1. Мета

Метою прийняття проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем» (далі – проект наказу) є визначення особливостей виконання посадовими особами митних органів митних формальностей під час здійснення митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, у разі їх проведення із застосуванням скануючих систем.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Митні органи Державної митної служби України як суб'єкти інтегрованого управління кордонами відповідно до покладених на них завдань здійснюють контроль за дотриманням суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, громадянами та посадовими особами установленого законодавством порядку переміщення товарів та транспортних засобів.

Використання та впровадження інформаційних інтелектуальних систем митного контролю визначені одним із пріоритетів Уряду та Міністерства фінансів України.

Положення статті 324 Митного кодексу України передбачають можливість використання посадовими особами митних органів технічних засобів митного контролю з метою скорочення часу проведення митного контролю та підвищення його ефективності.

Також пунктом 52 розділу IX «Захист суспільства, громадського здоров'я і безпеки навколошнього природного середовища та боротьба з незаконним переміщенням наркотичних засобів та зброї» плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 № 569-р, як один із заходів передбачено перегляд та актуалізація існуючих нормативних документів, що регламентують використання митного обладнання.

На сьогодні відсутні нормативні документи, що регламентують порядок використання скануючих систем під час здійснення митного контролю митницями Держмитслужби; порядок дій посадових осіб митних органів у разі застосування скануючих систем; порядок аналізу рентгенівських зображень для подальшого прийняття рішень щодо додаткових форм митного контролю; порядок визначення результативності застосування скануючих систем.

У зв'язку з цим, керуючись положеннями частини другої статті 246 Митного кодексу України, необхідно прийняти відповідний нормативний документ для належної реалізації повноважень посадових осіб Державної митної служби України.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом наказу передбачено затвердження Порядку виконання митних формальностей із застосуванням скануючих систем, що передбачатиме:

регламентацію порядку використання скануючих систем під час здійснення митного контролю митницями Державної митної служби України;

порядок дій посадових осіб митних органів під час здійснення митного контролю у разі застосування різних видів скануючих систем;

автоматизацію окремих процесів (прийняття рішення щодо застосування, внесення інформації про результати сканування до АСМО);

створення центральної бази зображень та порядок роботи з цією базою;

звітність та моніторинг ефективності використання скануючих систем.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють:

Митний кодекс України (статті 246, 324);

постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними»;

постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375 «Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227 «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.05.2020 № 569-р «Деякі питання реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну митну політику».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація наказу не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Державною митною службою України, Державною регуляторною службою України.

Проект наказу потребує державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект наказу за предметом правового регулювання не належить до сфер, правовідносини в якій регулюються правом Європейського Союзу (acquis EC).

Проект наказу є регуляторним актом та потребує реалізації процедур, передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

У проекті наказу відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект наказу не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація наказу не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколошне природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Реалізація наказу дасть можливість підвищити ефективність проведення митного контролю, підвищити оперативність прийняття управлінських рішень в умовах виникнення нестандартних ситуацій, покращити якість контролю за дотриманням режимних правил у пунктах пропуску. Активне використання скануючих систем забезпечить ефективний і швидкий огляд вантажів; виявлення порушень митних правил та товарів, заборонених до ввезення; зменшення часу митного контролю та оформлення; автоматичну передачу зображень результатів сканування підрозділам митного оформлення, які здійснююватимуть подальші митні формальності; формування інформаційної бази аналізу ризиків.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

2021 р.